

פסיכולוגיה של העצמי ותורת הנפש

- 1. חיבור בין העצמיים (סלפים)**
כי ייקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבר עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח (דברים כד, ה)
- 2. לעבור ממודעות למדמה**
ותאמר ציון עזבני ה' ואדני שכתני. התישכח אשה עולה מרחם בן בטנה גם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחה. הן על כפים חקתיך חומתיך נגדי תמיד. מקרו בניך מהרסיך ומחריביך ממך יצאו (ישעיה מט, יד-יז)
- 3. 'נראות' ופיתוח ה'עצמי'**
אמר רבי אלעזר בן עזריה מנין למאבד סלע מתוך ידו ומצא עני והלך ונתפרנס בה מעלה עליו הכתוב כאלו זכה ת"ל לגר ליתום ולא למנה יהיה. והרי דברים ק"ו ומי שלא נתכוון לזכות מעלה עליו הכתוב כאלו זכה מי שנתכוון לזכות על אחד כמה וכמה (מדרש ספרי, כי תצא)
- 4. ואהבת לרעך כמוך כלומר לאפשר פירוד**
בשעה שהאדם חוטא הוא בעלמא דפירודא, ואז כל פרט ופרט עומד בפני עצמו, והרע הוא רע בפני עצמו, ויש לו ערך רע ומזיק. וכשהוא שב מאהבה מיד מתנוצץ עליו אור ההוויה של עלמא דיחודא, שהכול מתארגן בו לחטיבה אחת, ובקשור הכללי אין שום רע כלל, כי הרע מצטרף אל הטוב לתבלו ולהרים עוד יותר את יקרת ערכו. וכזה נעשים הזדונות לזכיות ממש. (הרב א"י קוק, אורות התשובה, יב, ה)
- 5. לאפשר מגע עם הסובייקטיבי של עצמו**
יש שטוב לשכוח העוונות, ועל ידי מה שעושים כן לשם שמים כדי להתאמץ בעבודה בשמחה, ובהרחבת הדעת בתורה וחכמה, לשפר את העולם ולהוסיף אור ושמחה ה' במעשיו, ממילא, מידה כנגד מידה, נעשים הם אצל הקב"ה גם כן כביכול בגדר שכחה, "גם אלה תשכחנה" (ישעיה מט, טו), זה מעשה עגל. (אורות הקודש ג, הראי"ה קוק)
- 6. ארבע שלבים להתפתחות העצמי (דניאל שטרן)**
עניין הצמצום הוא דרך משל ומליצה. והיינו שהוא יתברך ברצונו לבריאת נבראים בעלי גבול ותכלית בכדי שיהיה נמצא האדם למטה בעל בחירה ורצון. ויהיה בו גם כן כוח לנטות אחר הרע ומתנגד לקדושה ורצונו יתר הוצרך לסלק כוח שלמותו הבלתי בעל תכלית. (פתחי שערים, נתיב הצמצום, ה', הרב יצחק אייזיק חבר)
- 7. חיפוש העצמי דרך כותנות עור**
עניין אחר באחור הנה נתבאר כי החיצונים יונקים מן העור הנקרא קליפת נוגה. (עץ חיים, האר"י ז"ל, שער החשמל)
- 8. ביטול הספק המנתק בין מודעות וחוויה**
כי בלק ובלעם אחיזתם בחיבור לאה ורחל שהם אינו מניחים שיהיו פרצוף אחד ולכן הם מפרידים ביניהם וכדי להכניע אותם בהכרח שיבוא מלך שהוא יושב על כסא ה' למלך והוא ימשיך אור אבא ואימא יחד ועל ידי המלכות שלהם ימשיך אור לאה ורחל כשהם פרצוף אחד. וכמו שמצינו בשלמה המלך שהוא היה מלך על כל ישראל ולא נתחלקה מלכות בית דוד אצלו משום שהוא אשר איחד את המלכות להיות חד וזה עיקר עניינו של מלך. (בית גנזי, כי תצא, עמ" תתקעח, הרב משה רפאל לוריא)